

A HATÁRON TÚLRÓL JÖNNEK A BETEGEK MAKÓRA, AZ ORVOSOK VISZONT MENNEK

Romániában jobban keresnek az ápolók is

■ A MAKÓI KÓRHÁZ EGYETLEN ROMÁNIAI SZÜLETÉSŰ ÁPOLÁSI ASSZISZTENSE, ERDŐS IRÉN MUNKÁBAN – Ő MARAD, MÉG HA KEVESEBB IS ITT A FIZETÉS

Fotó: Tésik Attila

Változatlanul érdeklődnek a makói kórház iránt a Romániából érkező páciensek, ugyanakkor az ápolók, orvosok már nem. Sőt: a bérvizonyok az elmúlt egy évben úgy megváltoztak, hogy Baráth Lajos igazgató néhány beosztottja már azon gondolkozik, hogy a határon túl fog dolgozni.

SZABÓ IMRE

Bár tegnap épp egyet sem találtunk a kórházban, az intézmény statisztikái szerint változatlanul érdeklődnek a makói kórház iránt a Romániából érkező páciensek. Nagyjából egy évvel ezelőtt arról számoltunk be, hogy havi kétmillió bevétele hoznak a Dr. Diósszilágyi Sámuel Kórháznak a határon túlról érkező betegek, akiket az előre tervezhető vizsgálatokra, kezelésekre olykor szervezett formában hoznak; akkor havonta nagyjából húsz érdeklődőt fogadtak, és ez a szám azóta sem csökkent. A legtöbbben a különböző képalkotó és labora-

→ Erdős Irén nem megy vissza

A makói kórházban most egyetlen romániai születésű nővér dolgozik – igaz, ő is tizenöt éve, egy szerelem miatt jött át, és akkoriban még nem is egészségügyi dolgozó volt; annak hatására választotta ezt a hivatást, hogy párja csonttrákbán meghalt. A marosvásárhelyi születésű, de nálunk már gyökeret eresztett, háromgyermekes Erdős Irén azt mondja, még a magasabb fizetésért sem menne vissza. Rokonait ugyan látogatja, de már itt érzi magát otthon, és nem a pénz érdekli, hanem a hivatása, tehát a makói kórház ápolási asszisztense marad.

tóriumi diagnosztikai eljárásokat vesznek igénybe, de keresettek a korszerű sebészeti beavatkozások is, így például a laparoszkópiás epeműtét, a sérvműtét és a szemlencse-beültetés is. A magyarázat egyszerű: Romániában a kórházi ellátásokért fizetni kell, a beavatkozások árát csak azoknak térítik meg, és nekik is csak utólag, akik biztosítottak – így pedig felértékelődik a minőségi ellátás – magyarázza az intézmény főigazgatója, Baráth Lajos.

Az utóbbi egy évben viszont lényegében megszűnt a romániai egészség-

ügyi dolgozók érdeklődése az itteni munkahelyek iránt, legyen szó akár ápolói, akár orvosi állásról. Az okok anyagi természetűek: odaát egy ápolónő átlagban már nettó százötvenezer forintot is megkeres, az orvos pedig ennek a dupláját. Bár korábban sem volt jellemző, hogy sok határon túli beosztottja lett volna Baráth Lajosnak, most már számítani sem lehet ilyesmire, pedig két-három éve például még romániai lapok apróhirdetéseivel kerestek pszichiátert és gyermekorvost a határtól harminc kilométerre lévő makói kórházba – igaz, már akkor is eredménytelenül. Azóta nagyot fordult a világ, és a főigazgató már arról beszélt, hogy nemcsak az fordul elő, hogy egy-egy kollégája például Angliában próbál szerencsét, de voltak néhányan már olyanok is, akik jelezték: romániai munkavállaláson gondolkoznak.

→ **SZEGEDRE JÖNNEK SZÜLNI.** Több száz román beteget láttak el tavaly a szegedi klinikai központban. Egy részük európai egészségbiztosítási kártyával sürgősségi ellátást kapott, más részük fizetős páciens volt. A legtöbb, 235 román állampolgár a szülészeti és nőgyógyászati ellátást vette igénybe, 143-an szemészeti, 116-an urológiai, 99-en idegsebészeti kezelésre érkeztek Szegedre.

DÖNTÖTT A MEGYEI BÍRÓSÁG A FERTŐTLENÍTÉSI ÜGYBEN

Nem kell fizetni a településeknek

Elutasította a vásárhelyi BS Alfa keresetét a megyei bíróság: a beperelt kilenc kistélepülésnek nem kell saját zsebből fizetnie a 2006-os árvíz utáni fertőtlenítésért. A cég fontolgatja a fellebbezést.

ILLYÉS SZABOLCS

A vásárhelyi BS Alfa Bt. azért perelt be kilenc önkormányzatot, köztük Csanádpalotát, hogy érvényesítse követeléseit. A társaság még 2006-ban, az árvíz követően végezte el több település külterületi földjeinek fertőtlenítését. Ennek árát az önkormányzatok által megpályázható vis maior forrásból várta – összes kintlévősége 180 millió forintba rúgott. A központi támogatás azonban nem érkezett meg, miután a miniszteri-

um sokallta a költséget, és úgy döntött, nem ad támogatást. A pereskedés ezt követően kezdődött, az önkormányzatok, köztük Csanádpalota elsőként a szerződés érvényességét kérdőjelezte meg, majd a bt. nyújtott be keresetet a tartozás kiegyenlítésének érdekében. Amennyiben a településenként több tízmillió, Palota esetében 31 millió forintot kellett saját forrásból kellett volna megfizetni, azzal az önkormányzatok csődhelyzetbe jutnának.

A megyei bíróság tegnap elutasította a cég keresetét. Az indoklásban a bíróság kitért rá: a szerződéskötéskor a bt. vezetői már tisztában voltak azzal, hogy munkájuk ellenértékét csak pályázati forrásból lehívható összegből tudják megtéríteni, a nyereség rendki-

vüli lehetőséggel kecsegtetett, így tudatában voltak, hogy kockázatot vállaltak. Megtudtuk: a cég megfontolja, hogy fellebbez-e az ítélettel szemben.

Nagyon megkönnyebbültünk, hogy mellettünk döntött a megyei bíróság, reméljük, hogy az ítélet jogerőre emelkedik – nyilatkozott lapunknak Kovács Sándor csanádpalotai polgármester, aki úgy véli: a sikerhez hozzájárult, hogy a közvélemény is melléjük állt. Úgy vélik, az ügy tanulsága, hogy hasonló esetben nem szabad felelőtlenül, a teljesítéshez szükséges anyagi feltételek nélkül szerződést kötni a kivitelezőkkel. A polgármester úgy fogalmazott: ezzel a döntéssel jelentősen megnőtt településeknek a gazdasági mozgásteret is.

→ SZÁVAY ISTVÁN

Árak az egekben

A helyzet legalábbis ijesztő. És nemcsak akkor, amikor a benzinkúton fizetünk, a gáz és sok élelmiszer is egyre többbe kerül. A már 140 dollár fölött tartózkodó olajár ráadásul aligha a végállomás. Egyre több jóslatban szerepel 200-250, sőt akár 350 dolláros barrelenkénti ár. Rémitő!

És ami legalább ennyire ijesztő: igazán senki nem tudja, valójában mi történik. Legutóbb éppen Katar olajügyi minisztere mondta, hogy van olaj bőven a piacon. Ennek az árak folyamatos növekedése ellentmondani látszik. És az is komoly figyelmeztetés hosszú távra, hogy az áremelkedést valószínűleg a gyorsan fejlődő Kína és India rohamosan növekvő fogyasztása idézte elő. Pedig Kína és India lakosságának jó nyolcvan-kilencven százaléka ma is szegény. Vajon mi fog történni az árakkal, ha ezeknek az embereknek csak a negyede (négy-öt százmillió ember!) autóra vagy motorra ül?

Londonból mindenesetre rossz hírek jönnek. Albert Edwards a City legborúlátóbb előrejelzői között van: prognózisa szerint a Wall Street és más fő értékpiacon 70 százalékot is zuhanhatnak a tavalyi csúcshoz képest. A Société Générale bankcsoport vezető tőzsdeelemzője szerint a nyersolaj a 140 dolláros csúcshoz 60 dollárra zuhan, csak az a baj, hogy ennek oka és ára a vezető ipari gazdaságok „mély recessziója”, és a világgazdaságot még húzó, nagy felzárkózó gazdaságok meredek lassulása lenne – szólnak egyes vélemények. Mindenesetre Nagy-Britannia lassulóban van. Lassítanak a hajótársaságok is, a Maersk Line közölte: Ázsia és Európa közötti útvonalain az eddigi 24 csomóról 20 csomóra (43 kilométer/óráról 36 kilométer/óra) csökkentette teherhajói átlagsebességét, amivel akár 40 százalékos fogyasztáscsökkenés is elérhető. Hasonlóan járnak el a légitársaságok is.

A világ tehát próbál alkalmazkodni. Ezt teszi Brüsszel is, amikor az EU mereven elzárkózik az üzemanyagok fogyasztási adójának csökkentésétől, bárhogyan is tiltakoznak a fuvarozók. Azt az elvet vallják ugyanis, hogy az csak növekvő keresletet és még magasabb árakat teremtené a piacon.

És hogy mi alkalmazkodunk-e? Jó néhány barátom épített már cserépkályhát vagy kandallót az utóbbi években családi házába, már akkor is úgy vélvén, hogy megfizethetetlen a gáz ára. Az élet őket igazolja. Csak az a baj, hogy a panellakások, de az egyedi fűtésű társasházak sem igen állíthatók át hagyományos fűtésre kémények és infrastruktúra (például fűtőkamra) híján. Ha pedig az olaj (és a gáz) ára a jelenleginek kétszeresére nőne, nem tudom, azt hogyan viselné el az ország. Hogyan bírná a gazdaság, és hogyan bíránk mi?

Lehet, hogy ki kell szállnunk autónkból? Lehet, hogy extra gyorsasággal el kellene kezdeni a tervezett új atomerőmű építését, mert árammal fűteni olcsóbb lesz, mint gázzal? Mármint ha lesz elegendő áram. Nem tudom. Csak egyben vagyok biztos: valamit tennünk kellene. Méghozzá hamarosan.

Nem tárgyalt az egyetem szenátusa a névváltoztatásról

Nem tárgyalta tegnap a Szegedi Tudományegyetem szenátusa a névváltoztatás kérdését, a karok nem tudtak egységes álláspontot kialakítani Szent-Györgyi Albert nevének felvételével kapcsolatban. A világban gyakoribb, hogy egy univerzitás a székhelyére utal a nevében, itthon azonban bőven akad ellenpélda.

R. TÓTH GÁBOR

A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) 12 karának álláspontja nem egységes abban a kérdésben, hogy az SZTE felvegye-e Szent-Györgyi Albert nevét, ezért az intézmény szenátusa a mai ülésén nem vette napirendre az általános orvostudományi kar erre irányuló javaslatát – adta hírül tegnap közleményben Keczer Gabriella sajtószóvivő.

Információink szerint a múlt héten lezajlott kari tanácsai szavazások is fellelhető eredményt mutattak, egyértelműen csak a három orvosi kar állt ki a névváltoztatás mellett.

A névváltoztatási eljárás következő lépéséről még nem született döntés. A nyári szünet előtt lesz ugyan meg egy szenátusi ülés, de ezen nem kerül szóba a téma.

A nemzetközi gyakorlatban – vizsgálódásunk szerint – nem jellemző, hogy személyről nevezzék el az egyetemet. Erről tanúskodik a sokszor emlegetett sanghaji lista is (amelyen az ELTE mellett kizárólag az SZTE képviseli hazánkat) – a Jiao Tong Egyetem legutóbb 2006-ban állította össze a világ legjobb ötszáz felsőoktatási intézményének sorrendjét: az első tizben mindössze két olyan univerzitás szerepel, amelyet nem székhelyéről neveztek el. Ilyen a világ legjobb egyetemének tartott, 1636-ban alapított Harvard, amely John

■ SZENT-GYÖRGYI ALBERT SZOBRA A DÓM TÉREN

Fotó: Segesvári Csaba

Harvard nevét viseli: az anglikán lelkész halálakor az intézményre hagyta könyvtárát és birtokainak felét. A lista harmadik helyezettje, a szintén egyesült államokbeli Stanford pedig Kalifornia egykori kormányzója előtt tiszteleg: Leland Stanford egykori birtokán áll ma az egyetem. A legtöbb univerzitás azonban a székhelyére utal az elnevezésében – így tesz a cambridge-i, massachusettsi vagy éppen a tokiói is.

Magyarországon azonban számos példát találunk a névfelvételre. Az ELTE például 1950 óta viseli Eötvös Loránd fizikus, egykori vallás és közoktatási miniszter nevét, a SOTE Semmelweis Ignác, az „anyák megmentője” előtt tiszteleg, míg a nemzetvédelmi egyetemet Zrínyi Miklósról keresztelték el. Az 1953 és 1990 között Marx Károly nevét viselő Magyar Közgazdaságtudományi Egyetemet pedig 2003 óta Budapesti Corvinus Egyetemenk hívják.